

Aan de gemeenteraad

Uw Kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk: 0086257123	Behandeld door: A. Folkerts en E. Bremer	Telefoon:	Bijlage(n):
--------------------	----------------------	-----------------------------------	---	------------------	--------------------

Onderwerp:
Aanvraag politiebevoegdheden en gebruik handboeien boa's domein I en II

Beetsterzwaag: 1 juli 2026
Verzonden op: 3 juli 2026

Geachte raad,

De afgelopen jaren is de inzet van de boa's domein I en II geprofessionaliseerd en is het aantal taken uitgebreid. Om de boa's in staat te stellen hun huidige taken binnen de publieke taak veilig en effectief te kunnen blijven uitoefenen, is het noodzakelijk dat boa's beschikken over passende politiebevoegdheden, waaronder het gebruik van handboeien. Boa's worden steeds vaker geconfronteerd met (verbale) agressie en/of geweld, terwijl zij binnen de OWO-gemeenten niet over deze bevoegdheden of vrijheidsbeperkende middelen beschikken. De bevoegdheid voor het toekennen van politiebevoegdheden ligt bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Er wordt daarom een aanvraag ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In deze brief volgt een toelichting op de genomen en de nog te nemen stappen.

Veilige publieke taak

De druk op de gemeentelijke toezicht- en handhavingsorganisatie neemt toe. Er wordt gevraagd om flexibel in te spelen op ontwikkelingen en actuele problematiek, bij de uitvoering van de speerpunten van de Uitvoerings- & Handhavingsstrategie VTH en het Integraal Veiligheidsbeleid 2024- 2027, en ook bij het aanpakken van overlast, het bevorderen van de leefbaarheid en het handhaven van gemeentelijke regels. Een veilige en leefbare gemeente is belangrijk voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Boa's domein I en II hebben daarbij een steeds belangrijkere rol in de aanpak van leefbaarheid- en veiligheidsvraagstukken. Het takenpakket van boa's domein I is gericht op de aanpak van overlast, kleine ergernissen en andere feiten die de leefbaarheid aantasten binnen de openbare ruimte. Boa's domein II richten zich op milieu en natuur. Boa's zijn zichtbaar op straat, weten wat er speelt, fungeren als eerste aanspreekpunt, hebben vaak (preventief en repressief) contact met jongeren en handhaven op veelvoorkomende overlastfeiten.

Verantwoord werkgeverschap

De gemeente Opsterland wil een goede en zorgvuldige werkgever zijn en vindt het essentieel dat boa's hun werk binnen de publieke taak veilig en verantwoord kunnen uitvoeren. In de praktijk hebben zich meerdere situaties voorgedaan waarin politiebevoegdheden noodzakelijk waren, of waarin boa's moesten wachten op de politie omdat zij zelf niet over deze bevoegdheden beschikten. Een recent incident illustreert dit: een jeugdige die werd aangesproken door een boa verzette zich, waarna de boa's hem moesten vasthouden zonder hem te mogen boeien. In tussentijd moest de politie worden afgewacht, wat leidde tot een onveilige situatie voor zowel de boa's als omstanders. Dit soort situaties komen steeds vaker voor en laten zien dat de huidige bevoegdheden tekortschieten. Boa's stuiten steeds vaker op verzet, terwijl zij zonder aanvullende politiebevoegdheden niet mogen ingrijpen op een manier die de veiligheid waarborgt. Met deze bevoegdheden kunnen boa's zich – onder voorwaarden – fysiek verweren, ingrijpen of verdachten fixeren met handboeien wanneer dat noodzakelijk is. Zonder deze bevoegdheden is dat niet toegestaan, terwijl de situaties daar in toenemende mate wel om vragen.

Afspraken

Voordat de boa's de politiebevoegdheden en bevoegdheid tot het gebruik van handboeien in de praktijk mogen brengen, zijn zij verplicht eerst een opleiding bij een erkende opleider te volgen. Gedurende deze opleiding worden zowel de theorie als de praktijk behandeld. Zij leren in de eerste plaats te zorgen voor de-escalatie van situaties. De boa's domein I en II werkzaam bij de OWO- gemeenten hebben deze opleiding gevolgd.

De (proces-) afspraken rondom de politiebevoegdheden en het gebruik van handboeien worden vastgelegd in afspraken tussen de gemeente en het Basisteam Oost Fryslân van de politie. Het aanwenden van geweld moet altijd worden gemeld bij de hulpofficier van justitie (HOvJ) en de direct toezichthouder (politie). De hulpofficier van justitie controleert de bevoegdheden van de boa, en of het geweld professioneel en proportioneel is geweest. Er wordt een geweldsregistratie gedaan, en wanneer nodig gaat de direct toezichthouder in gesprek met de boa. Ook intern richten wij een proces in om bij aanwending van geweld, medewerkers op te vangen en de situatie te evalueren.

Aanvraag politiebevoegdheden en handboeien

De aanvraag van politiebevoegdheden en het gebruik van handboeien kent een zorgvuldig voorbereidings- en besluitvormingsproces. De bevoegdheid voor het toekennen van politiebevoegdheden ligt bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De direct toezichthouder (Korpschef van Politie) en de toezichthouder (Hoofdofficier van justitie, Openbaar Ministerie Noord Nederland) adviseren op het aanvragen van de politiebevoegdheden. Justis, een screeningsautoriteit die valt onder het Ministerie van Justitie en Veiligheid behandelt de aanvraag. De behandeltermijn hiervoor is 13 weken vanaf het moment van de aanvraag. Na de behandeltermijn besluit uiteindelijk het Ministerie van Justitie en Veiligheid om wel of geen toestemming te verlenen voor de politiebevoegdheden en het gebruik van handboeien. De lokale driehoek is hierbij ook geïnformeerd over het toekennen van de politiebevoegdheden en ondersteunt de aanvraag.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de aanvraag van de politiebevoegdheden en het vrijheidsbeperkend middel voor de boa's domein I en II. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u hierover contact opnemen met cluster OOV via het e-mailadres veiligheid@opsterland.nl of telefoonnummer 0512 386 222.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Andries Bouwman